

1987 – Виолета Ненчева – „Реалност и фантастика в творчеството на Петър Бобев”. От стр. 79: очерк в сборника: „Ръка към бъдещето”. Съвременната българска фантастика. Методически сборник. Съставител: Магдалена Баева. Издание на Дом на литературата и изкуствата за деца и юноши. София. Формат: 1/16 от 64/84. Тираж: 5000 бр. Страници: 96. Редактор: Бианка Пашова. Ведомствено издание (Ръководство за библиотекари, учители, дружинни ръководители и др.)

РЕАЛНОСТ И ФАНТАСТИКА В ТВОРЧЕСТВОТО НА ПЕТЪР БОБЕВ

Петър Бобев е оригинален творец с подчертана индивидуалност. Както той самият казва, литературното му творчество е едно късно появило се призвание, непретенциозно, но точно насочено и адресирано с голяма обич към младия читател.

Името на Петър Бобев винаги се свързва с един интересен и доста експлоатиран жанр — приключенския и научнофантастичен. Този вид книги са предназначени обикновено за средна училищна възраст — възрастта на постоянните търсения, на големия интерес към всичко неизвестно и непознато, на стремежа за разкриване на тайните на природата. Тя е безспорно най-търсената и обичана от децата и юношите.

Творческият път на Петър Бобев е твърде необичаен.

Роден е в семейство на интелектуалци — бащата бил професор по история. Затова не ни учудва интересът му към книгите. Десетгодишен остава сирак и особено място в живота му заема чичото настойник. Той бил естественик, учител по биология, ловец, препаратор и по думите на писателя — препаратор художник, защото в работата си влагал много художествен усет и творчество. Бобев помагал на чичо си и отблизо следял заниманията му.

Това съвсем спомага за големия интерес на писателя към животинския свят. Учудващи са неговите познания за едва забележимите инстинктивни прояви на животните, за общуването им със заобикалящия ги свят.

Изключителният интерес на Петър Бобев към приключенския и научнофантастичния жанр до известна степен се дължи на разказите и спомените на негови сродници по майчина линия, които, обхванати от авантюристични пориви, са напускали семействата си и са се впусkali в дълги пътешествия. Връщайки се, смазани от преживените трудности, те описвали чудни и непознати светове и много често са преувеличавали подвизите си.

Натрупаните знания, поетичното отношение към растителния и животинския свят у Петър Бобев намират творческа изява. Тя идва значително по-късно от обикновено и като че ли на това се дължи неувереността в началото, плахото встъпване в литературата.

Първите творчески опити на автора са свързани с най-малките читатели. Почти едновременно с приказките и разказите започва и творческата реализация на най-голямата страст на писателя — приключенската и научнофантастичната литература. Създаването на тези произведения се предхожда от продължителна работа. Запознал се достатъчно с научнопопулярна литература, която разкрива много тайни от битието и насочва към нерешени проблеми, Бобев открива безброй сюжети. И както сам споделя, започва да пише книги, каквито самият иска да чете. Интересът му към този вид литература е толкова свеж, колкото и любовта му към младия читател, към когото е насочено неговото творчество. „Когато пиша, чувствавам се на възрастта на тия, които ще четат произведението.” И всичките му книги потвърждават това. Те са написани на един дъх, наситени са с много динамика, богати са с интересни познания, колоритни и ярки образи, пропити са с обич и доброта.

Грешно би било да делим произведенията на Петър Бобев от този жанр на тематични групи. Всички те носят в основата си приключението, героиката, саможертвата в името на нещо голямо, По дух, настроение и разработка те си приличат. И все пак имат известни различия при разработените проблеми и не съвсем формално можем да отделим няколко тематични групи:

— Произведения с героико-исторически и приключенски сюжет („Калиакра”, „Куцията дявол” и др.);

— Произведения с приключенско-фантастичен сюжет на историческа основа („Вълчата царица”, „Горан, мечи побратим”, „Галатея” и др.);

— Научнофантастични книги („Гушерът на ледовете”, „Опалите на Нефертити”, „Жрицата на змията”, „Драконът на Луалаба”, „Разум в бездната”, „Светещата гибел” и др.);

— Приключенски произведения с тематика из живота в моретата и джунглата („Симба”, „Теао Немия”, „Заливът на акулите”, „Отмъщението на мъртвия инка” и др.)

Независимо от това разделяне, във всички творби проблемът за фантастичното е реализиран в най-традиционен аспект. Твърде конкретно са интерпретирани и разновидностите на тази философска категория. На тази основа обобщенията и изводите са ясни, пряко отправени към юношите, поради което звученето на произведенията е твърде свежо и чувството за реалност е съвсем непосредствено.

Петър Бобев е автор с подчертан интерес към историята. Явно е неговото желание да използва исторически факти за конкретна разработка на приключенски мотиви. Той не поставя в центъра историческите събития, макар че тяхната атмосфера се чувства навсякъде. Заговори и разкрития, морски битки и тайнствени подземия изпъстрят произведенията му, от една заплетена ситуация се преминава в друга. Писателят разкрива образи от различни социални и обществени прослойки, от различни народности. Учудващо е умението му да поставя всички герои в подходяща обстановка, да ги движи почти едновременно, да намира за всеки най-доброто място в цялостния развой на творбата, да използва богатата гама от средства, включително и мотиви от народното творчество.

Книгите на Петър Бобев съдържат научни истини, поднесени с богата творческа фантазия. Повече от тях са научнофантастични повествования за неразгадани тайни в различни области на знанието. Реалното и фантастичното са умело преплетени в увлекателни сюжети, в съдбите на многобройни герои. Писателят създава най-чудновати обстановки, среща ни с невероятни същества, а всичко звучи правдиво, защото той подкрепя мислите си с точни и обосновани твърдения. Вълнуващите разкази за паметници от египетска култура в Австралия, за съществуването на родовия каменен град в Амазония, остатък от отдавна изчезналите атланти, за допотопни чудовищни анаконди, дракони и др., въпреки своята фантастичност, носят и много реални знания на подрастващите. Читателят с интерес следи развитието на събитията, героичните действия на персонажа, непрекъснатите сблъсъци между доброто и злото, драстично противопоставени.

Авторът преплита интересно фантастичното и морала — две категории, които взаимно се допълват и изясняват в контекста на творбите. Често саваната, джунглата, морето присъствуват активно в произведенията. Те са не само необикновена обстановка и фон на действието, а и активно действаща среда. Петър Бобев изобразява различни взаимоотношения, нрави, начин на живот и общуване, за да подчертае нравствените си позиции, за да възвеличи смелостта, благородството, себеотрицанието, приятелството — еднакво нужни във всички времена. Произведенията му будят размисли за човечеството, за неговите морални и духовни устои, стават повод за сериозни обобщения и заключения за отговорността му към всичко наоколо.

Като поднася едно увлекателно четиво на юношите, писателят изпълнява своята задача на възпитател. Той утвърждава вечните нравствени добродетели като ги противопоставя на социалните противоречия, обявява се против покварата на капиталистическия свят, против алчността и егоизма.

Белетристичните произведения на Петър Бобев разкриват един интересен и вълнуващ свят, дават богати и разнообразни знания, рисуват галерия от ярки колоритни герои. Но най-важното е, че идейно-художествените достойнства на творбите му кореспондират пряко с нашия млад съвременник. Те запълват една голяма потребност в неговия душевен свят, изграждат у него активна гражданска позиция, подготвят го за утрешния ден.

Виолета Ненчева

[Назад към основната страница](#)